

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Bc. Aneta Majerová** (Literárně-historická studia)

Název práce: **Charakteristické prvky hororové literatury Stephen Kinga**

Oponent práce: **Mgr. David Skalický, Ph.D.**

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Předložená diplomová práce se zabývá třemi hororovými díly Stephen Kinga a jejich filmovými adaptacemi. Na jejich analýzu se soustředí druhá polovina práce; v první se autorka věnuje nejprve vymezení hororového žánru, otázce filmových adaptací a životu S. Kinga. Především poslední zmíněnou kapitolu, čítající sedm stran, považuji z hlediska zaměření práce za nadbytečnou. Ne tak autorka, která nás v ní provádí Kingovým životem, dětstvím, studentskými léty, spisovatelskou kariérou i jeho problémy s alkoholem a drogami, neboť je přesvědčena, že se autorovy životní zkušenosti promítají do jeho díla. Hlavní postavu románu *Osvícení* považuje za obraz samotného autora, ztělesnění jeho zkušeností se závislostí na alkoholu (s. 47). Toto přesvědčení, stejně jako vyprávění o tom, kdy, kde a jak se v Kingově mysli zrodil tvůrčí nápad k napsání tohoto románu, nám však neříká vůbec nic relevantního o samotném díle či jeho adaptacích.

První dvě kapitoly – „Vymezení hororového žánru“ a „Filmová adaptace“ – mají vzhledem k tématu svou relevanci, jejich kvalitu však nehodnotím jako uspokojivou. Výklad je nezřídka zmatený, fragmentární, odbytý, nepostačující – viz např. charakteristiku subžánrů hororu, superstručný exkurs do hororu v literatuře a ve filmu, výklad adaptačních teorií či rozdílu mezi literaturou a filmem, které lze jen těžko vzhledem k nárokům, jež lze mít na diplomovou práci v oboru Literárně-historická studia i s ohledem na disciplíny, které autorka práce v průběhu svého studia absolvovala, považovat za uspokojující. Čtení a srozumitelnost navíc ztěžuje značné množství gramatických chyb, překlepů či přehlédnutí (mnoho chyb najdeme v interpunkci, ve skloňování, y/i atd. – těžko uvěřit, že je studentka filozofické fakulty schopna odevzdat diplomovou práci s takovým množstvím chyb!); některé chyby přitom činí z věty nesrozumitelný fragment (např. „Filmy strukturované tak, aby paralelně sloužily jako časové a chronologické svého literárního zdroje, by nebyly opravdový kinofilm, ale šlo by o divadlo nebo film.“ – s. 22). U některých výroků si zase nejsem jist, zda jsou míněny vážně, nebo jsou jen výrazem neobratnosti ve vyjádření, např. když autorka píše: „Veškerá beletrie, klasická nebo žánrová, chce manipulovat se čtenáři.“ (s. 9); „K vyjádření složitých myšlenek, které člověk musí objevovat postupně, je tištěná kniha coby médium lepší. Pokud však chceme něčemu dodat šmrnc, je lepší film.“

(s. 26); „Na rozdíl od většiny spisovatelů, vyrůstajících v pohodlí města, vedl Stephen King nuzný život.“ (s. 29).

Největší část práce v souladu s jejím tematickým zaměřením je věnována třem Kingovým dílům a jejich filmovým adaptacím. Postrádám v nich komplexnější využití analytických nástrojů a pojmů, o které by se autorka mohla opřít a které by jí umožnily charakterizovat sémantiku a pragmatiku rozebíraných děl hlubším a přesvědčivějším způsobem. Přestože v soupise použité literatury najdeme Chatmanův *Příběh a diskurs*, Kubičkovu, Hrabalovu a Bílkovu *Naratologii* či dvě publikace Davida Bordwella, autorka se o jejich znalost prakticky neopírá a ve své charakteristice literárních i filmových děl povětšinou zůstává na rovině příběhu (zobrazených událostí, postav a prostředí), na kompozici či způsob vyprávění se soustředí podstatně méně (ostatně zmíněná Chatmanova kniha, *Narration in the fiction film* Davida Bordwella a Bordwellovo a Thompsonové *Umění filmu* sice najdeme v seznamu použité literatury, ani jednou však z těchto knih autorka necituje a z jejího textu není nijak zjevné, že by z nich čerpala; naopak cituje z knihy *Filmové adaptace* Petra Bubeníčka, tu však v soupise literatury neuvádí). A přesto, že se – byť jen velmi povrchně – věnuje adaptačním teoriím a že si je vědoma toho, že film je podstatně odlišné médium než literatura, což vede mnoho tvůrců k rezignaci na maximálně přesný převod literárního příběhu do filmového, její zkoumání adaptací Kingových děl se povětšinou omezuje na popis toho, co je ve filmu ve srovnání s předlohou (resp. v jiné adaptaci) zobrazeno odlišně, co je vynecháno, nebo naopak přidáno. Oceňuji skutečnost, že autorka reflektuje možnou působivost díla na recipienta, to je pro žánr hororu jistě zásadní, zcela však přitom pomíjí práci s fokalizací či mizanscénou; zmiňuje Kingovo zobrazování různých děsivých zvuků (viz s. 50 a 61), prací se zvuky či hudbou ve filmových adaptacích se však nezabývá. Autorka práce se nezdráhá jednotlivá díla hodnotit, ne vždy je však její hodnocení jasně zdůvodněno, píše např.: „Nevyzrálost Stephena Kinga je cítit také v jednoduchosti psaní. Nezatežuje čtenáře zbytečnými proslovky a nezahlučuje ho nadbytečnými informacemi, jako je tomu v díle *To*.“ (s. 39) Pokud jednoduchost psaní znamená to, co je charakterizováno druhou větou, není hodnocení „nevyzrálost“ pravým opakem toho, co by bylo lze čekat?

V úvodu své práce autorka píše: „Obsah diplomové práce shledávám za zajímavý jak pro samotného fanouška krále hororu, tak pro milovníky filmů.“ (s. 8) V tomto hodnocení s ní nesouhlasím – její práce je jak pro fanoušky Stephena Kinga, tak pro milovníky filmů zajímavá jen pramálo či spíše vůbec, neboť jen zřídka přichází s něčím, čeho by si nevšiml každý pozornější divák. Po stránce obsahové, metodologické a především jazykové nespĺňuje to, co od diplomové práce, kterou bych měl hodnotit alespoň stupněm „dobře“, v oboru Literárně-historická studia očekávám.

Práci **nedoporučuji k obhajobě**.

Navrhovaná klasifikace: nevyhověla

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 20. 8. 2020

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------